

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษา เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และเปรียบเทียบระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ปฏิบัติราชการในโรงเรียน ปีการศึกษา 2549 จำนวนผู้บริหาร 256 คน ครูผู้สอน 2,491 คน

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นภูมิ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 256 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร ใช้สูตรของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่าง 156 คน

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้บริหาร จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

ที่	อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน			ผู้บริหารโรงเรียน			กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน			รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1.	หัวไทร	4	16	21	4	16	20	2	10	12	24
2.	เชียรใหญ่	2	12	25	2	12	22	1	7	13	21
3.	ปากพนัง	1	19	47	1	19	47	1	12	28	41
4.	ชะอวด	6	28	17	6	28	16	4	17	10	31
5.	ร่อนพิบูลย์	12	14	17	12	14	16	7	9	10	26
6.	จุฬาภรณ์	1	8	12	1	8	12	1	5	7	13
	รวม	26	97	139	26	97	133	16	60	80	156

2. กลุ่มครูผู้สอน ได้แก่ ข้าราชการครูผู้สอน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 2,491 คน สุ่มตัวอย่างโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็นสุ่มอย่างง่าย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร ใช้สูตรของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่าง 345 คน

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มครูผู้สอน จำแนกตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน

ที่	อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน			ผู้บริหารโรงเรียน			กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน			รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1.	หัวไทร	4	16	21	106	170	119	15	23	16	54
2.	เชียรใหญ่	2	12	25	45	144	122	6	20	17	43
3.	ปากพนัง	1	19	47	27	249	281	4	34	39	77
4.	ชะอวด	6	28	17	156	310	94	22	43	13	78
5.	ร่อนพิบูลย์	12	14	17	264	152	87	36	21	12	69
6.	จุฬาภรณ์	1	8	12	12	91	62	2	13	9	24
	รวม	26	97	139	610	1116	765	85	154	106	345

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สร้างขึ้นจากหลักการและแนวคิดที่ได้จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามเทคนิคการสร้างแบบวัดเจตคติของ Likert แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ซึ่งได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีรูปแบบการตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยให้การประยุกต์เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 100) 50 ข้อ แต่ละข้อได้กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในหัวข้อ เจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งสัมพันธ์กับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก 5 ด้าน

2. นำกรอบแนวคิดวิธีสร้างแบบทดสอบวัดเจตคติแบบ Likert Scale สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน

3. เขียนข้อคำถาม เกี่ยวกับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอก แบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

4. นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พร้อมปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. รวบรวมข้อคำถาม เกี่ยวกับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกที่เขียนไว้ มาจัดทำแบบสอบถามฉบับร่าง ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยตรวจสอบในประเด็นความครบถ้วนสมบูรณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของแบบสอบถามความชัดเจนของคำชี้แจงแนวการตอบ และภาษาที่ใช้ในข้อคำถามว่าชัดเจนหรือไม่ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข ปรากฏว่าได้ข้อคำถามทั้งหมด 50 ข้อ จำแนกเป็น 1) ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 10 ข้อ 5) ด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 10 ข้อ
2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน 50 ข้อ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงตามทฤษฎี ความเป็นปรนัย ความถูกต้อง เหมาะสมของการใช้ภาษาและความสมบูรณ์ของคำชี้แจง พร้อมปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวัดผลประเมินผล มีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการด้านการบริหาร และมีประสบการณ์ในการวิจัย จำนวน 5 ท่าน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารจำนวน 20 คน ครูผู้สอน จำนวน 20 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .967
5. ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำเสนอขอความเห็นต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้สถานศึกษา ขอความร่วมมือจากผู้บริหาร และครูผู้สอน
ตอบแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถาม ด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่จัดเก็บทั้งหมด
จำนวน 501 ชุด ผู้วิจัยจัดเก็บได้ 473 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.41

5. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ทำการตรวจสอบ เพื่อความสมบูรณ์กรอก
ข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล และดำเนินการ
ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับเจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย
และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามรายข้อในแต่ละด้าน คือ
ด้านหลักการและวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านผู้ประเมินคุณภาพภายนอก
ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ด้านกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก
และด้านการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินคุณภาพภายนอก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS FOR WINDOW แล้วแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด
2535 : 100) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีเจตคติในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีเจตคติในระดับเห็นด้วย
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีเจตคติในระดับไม่แน่ใจ
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีเจตคติในระดับไม่เห็นด้วย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีเจตคติในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. เปรียบเทียบระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างเพศหญิงกับชาย ตำแหน่ง
ผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยทดสอบค่าที (t - test) แบบ (Independent Sample) โดยกำหนดระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบระดับเจตคติต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของผู้บริหารและครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่าง วุฒิการศึกษาประถมศึกษา

ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS FOR WINDOWหา ค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2543 : 102)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) คำนวณได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2543 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนนแต่ละตัว
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
 \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด

4. หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความแต่ละข้อกับนิยามศัพท์ของผู้ทรงคุณวุฒิ
โดยการหาดัชนี IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนน ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ
	N	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

5. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อโดยหาค่าที่ (t-test) ใช้สูตร
(ล้วน สายยศ 2536 :273)

$$t = \frac{\bar{X}_{\text{สูง}} - \bar{X}_{\text{ต่ำ}}}{\frac{S^2_{\text{สูง}} + S^2_{\text{ต่ำ}}}{N_{\text{สูง}} + N_{\text{ต่ำ}}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบรายการ
	$\bar{x}_{\text{สูง}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{x}_{\text{ต่ำ}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	$S^2_{\text{สูง}}$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	$S^2_{\text{ต่ำ}}$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	$N_{\text{สูง}}$	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	$N_{\text{ต่ำ}}$	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

6. ค่า(F - test) สถิติที่ใช้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความแปรปรวนใช้วิธีของ Hartley โดยใช้สูตร

$$F_{\max} = \frac{S^2_{\text{largest}}}{S^2_{\text{smallest}}}$$

$$df = K \text{ และ } n - 1$$

เมื่อ S^2_{largest}	แทน	ความแปรปรวนที่มีค่าสูงสุด
S^2_{smallest}	แทน	ความแปรปรวนที่มีค่าต่ำสุด
K	แทน	จำนวนความแปรปรวน
n	แทน	จำนวนผู้ตอบ

เมื่อพบค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ใช้สูตร

$$s = \sqrt{(K-1)Fa(K-1, N-K)} \sqrt{MSW \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ F	แทน	ค่า F ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดที่ชั้นความ เป็นอิสระ K - 1 และ N - K
MSW	แทน	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม หรือความคลาดเคลื่อน
N	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
n_i, n_j	แทน	ขนาดตัวอย่างในกลุ่มที่ i และ กลุ่มที่ j
K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-Coefficient)

(บุญชม ศรีสะอาด 2543 : 98) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม